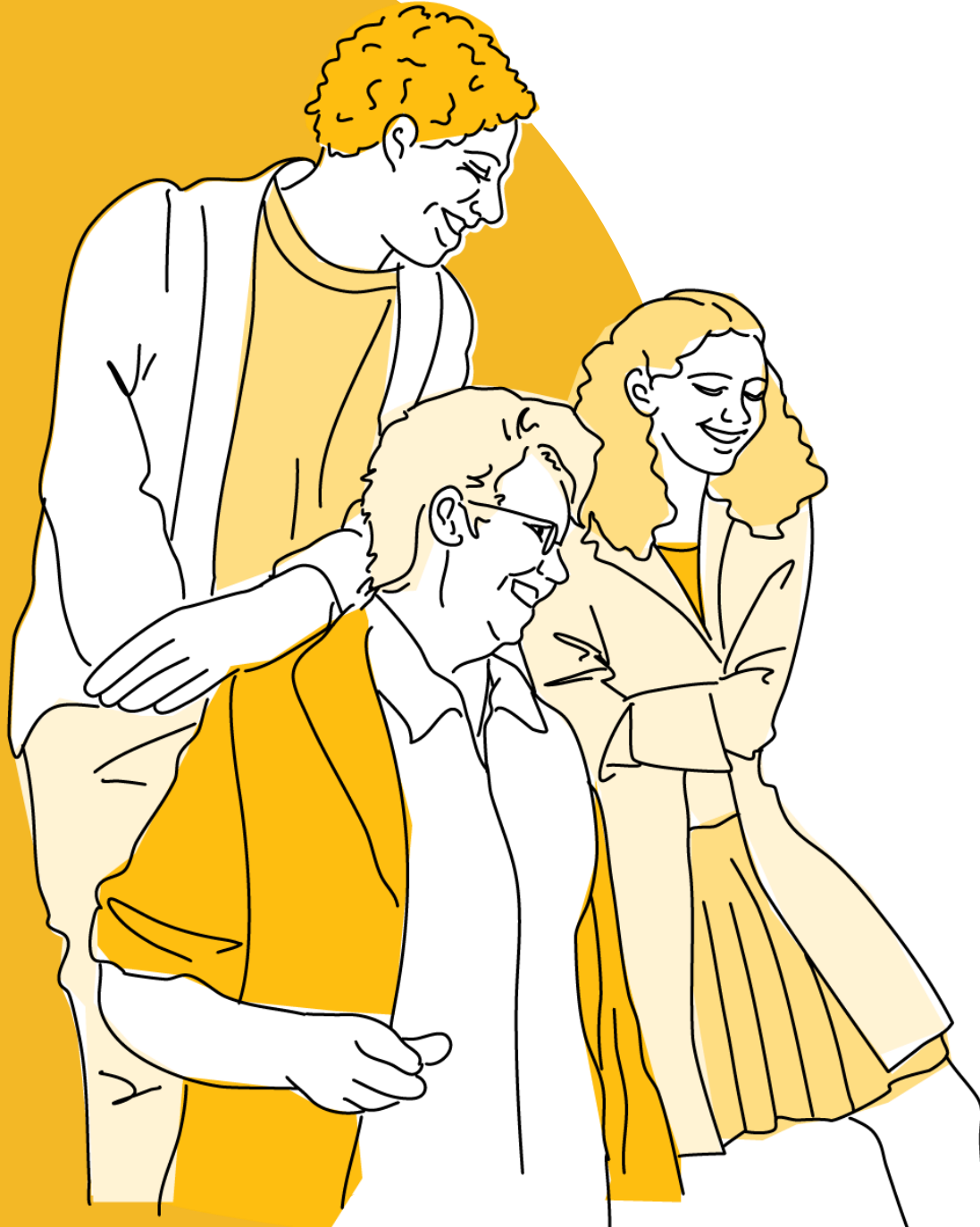

Ajankohtaista Talentian työkentältä – SOAMK verkostopäivä 24.4.2025

Jaana Manssila

Esityksen teemat

1. Työurat ja –markkinat
2. Taloustilanteen ja säästöjen vaikutukset työhön ja palveluihin
3. Ammattihenkilölainsäädäntö
4. Työolot ja palkkaus
5. Korkeakoulupolitiikka

Sosionomien (AMK) uraseuranta

Valtakunnallisen uraseuranta-aineiston perusteella sosionomi (AMK) -tutkinnon vuosina 2015–2019 suorittaneet (N=4851) katsovat, että:

- tutkinto antoi riittävät eväät työelämään (vähintään tyytyväisten osuus 48,5 % - 52,5 %)
- tutkinnon jälkeiseen työuraan on vähintään tyytyväisiä yli 60 %
- työnantajat arvostavat tutkintoa: vähintään samaa mieltä olevien osuus 65 % - 72 %.

Sosionomien (YAMK) uraseuranta

Valtakunnallisen [uraseuranta-aineiston](#) perusteella sosionomi (ylempi AMK) -tutkinnon vuosina 2015–2019 suorittaneet ovat tutkimustulosten mukaan pääosin tyytyväisiä tutkintoonsa viisi vuotta sen suorittamisen jälkeen.

Tutkintoon ja sen jälkeiseen työuraan tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä on noin 60 prosenttia (N=948).

Kuitenkin vain reilu kolmannes on samaa tai täysin samaa mieltä väittämän työnantajat arvostavat tutkintoani kanssa.

Tulossa syksyllä

Talentian Vastavalmistuneiden
urapolut 2025 -selvitys

Sosionomien muuttunut työmarkkinatilanne: työvoimabarometri.fi

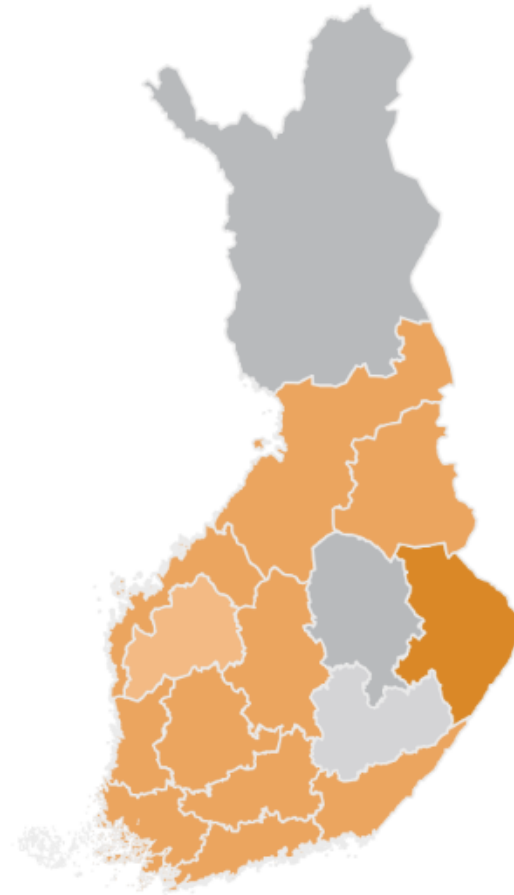
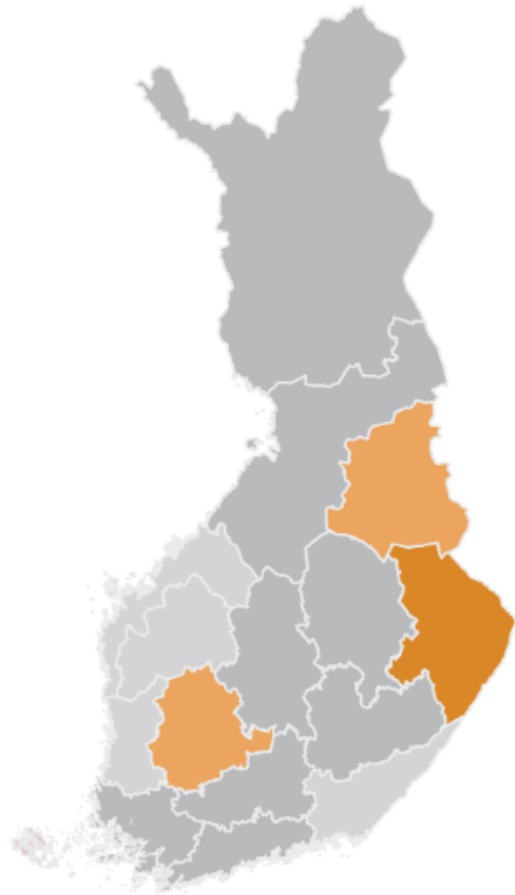
Valitse päivä

Helmikuu 2024

Valitse päivä

Helmikuu 2025

Hyvinvointialueiden säästöt ja viranhaltijoiden autonomia

EOAK/6302/2024:

Ohjeilla ei voida rajoittaa viranhaltijalle tai työntekijälle kuuluvaa laissa säädettyä harkintavaltaa eivätkä ne saa estää päätöksentekoon oikeutettua työntekijää yksittäistapauksessa poikkeamasta ohjeesta arvioitaessa asiakkaan yksilöllisiä tarpeita ja olosuhteita.

Päätöksentekijällä on velvollisuus itsenäisesti arvioida hakijan sosiaalihuollon tarve ja tehdä päätökset tämän mukaisesti.

Pohjois-Suomen avi 3.4.2025: Pohteen sosiaalihuollon päätöksenteossa puutteita

Pohteen sosiaalihuollon johtoa kehoitetaan seuraamaan omavalvonnan keinoin asiakasohjauskäytäntöjä sekä varmistamaan, että asiakasohjausryhmien toiminta toteutuu lain ja aluehallintoviraston antaman ohjauksen mukaisesti.

Hyvinvointialueiden säästöt ja palvelujen saatavuus

Lounais-Suomen avi 7.4.2025: Hyvinvointialueiden säästötoimet eivät saa olla perusteena palvelujen myöntämättä jättämiselle

Sosiaalihuoltolaissa painotetaan sosiaalityön ammattilaisten työpanoksen merkitystä, jotta henkilö saisi tarvitsemansa avun ja tuen. Hyvinvointialueen on järjestettävä lakisääteiset sosiaalihuollon asiakkaiden tarvitsemat palvelut oikea-aikaisesti.

Itä-Suomen avi 4.4.2025: valvontapäätökset Pohjois-Karjalan, Etelä-Savon ja Pohjois-Savon hyvinvointialueille aikuisten päihde- ja riippuvuuspalvelujen omavalvonnasta

Hyvinvointialueen tulee huolehtia päihdepalvelujen kattavasta ja tarpeenmukaisesta saatavuudesta koko hyvinvointialueella.

Sosiaalihuollon säästöjen kokonaisuus

- Säästöissä on kyse hallituksen v. 2024 kehysriihessä tekemästä päätöksestä, jonka mukaan sosiaalihuollosta leikataan 100 miljoonaa euroa ja erikoissairaanhoidosta 70 miljoonaa.
- Torstaina 27.3.2025 hallitus julkaisi listauksen, jonka perusteella kehysriihessä 2024 päätetyt 100 me säästöt 2026 alkaen lykättiin vuosille 2027 50 me ja 2028 50 me. Valmistelu käynnistyy heti, ja lausunnon ensimmäinen osa tulee vuonna 2026.
- 27.3. päätettyjen toimenpiteiden arvioidaan säästävän yhteensä noin 166 miljoonaa euroa vuoteen 2028 mennessä. (Kehysriihi 2024 päätös oli 100 + 70 me).

Hallituksen korvaavat sote-säästöt: - 15 miljoonaa v. 2026

Talousarvioesitys 2025

33. Valtion korvaus sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköille sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön erikoistumiskoulutukseen *(kiinteä määräraha)*

Talousarvioesitys HE 109/2024 vp (23.9.2024)

Momentille myönnetään 108 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) enintään 94 200 000 euroa terveydenhuoltolain ([1326/2010](#)) 59, 59 a ja 60 §:n mukaisen valtion korvauksen maksamiseen lääkäri- ja hammaslääkärikoulutukseen
- 2) enintään 500 000 euroa terveydenhuoltolain 60 a §:n mukaisen rajatun lääkkeenmääräämisen erikoispätevyyteen johtavan koulutuksen korvaukseen
- 3) enintään 1 300 000 euroa sosiaalihuoltolain ([1301/2014](#)) 60 a § ja 60 b § mukaisen valtion korvauksen maksamiseen sosiaalihuollon ammattihenkilöiden yliopistolliseen erikoistumiskoulutukseen
- 4) enintään 12 000 000 euroa sosiaalihuoltolain 60 d §:n ja terveydenhuoltolain 60 b §:n nojalla sosiaali- ja terveystieteiden ammattikorkeakoulututkintoihin sisältyvän ammattitaitoedistävän harjoittelun korvaukseen.

Sosiaalihuollon säästöt ja hallitusohjelma; uusi toteuttamissuunnitelma 3.4.2025, STM

Keskeytetään aiempi pistemäisten säästöjen etsintä sekä sosiaalihuoltolain toimintaprosessiin ja tehtävänjakoon liittyvä säädösvalmistelu ja kohdennetaan valmistelun voimavarat ja fokus sen sijaan sosiaalihuoltolain tuen tarpeisiin liittyvän sääntelyn (11§) ja palveluvalikoiman (14 §) tarkasteluun ja uudistamiseen yksityiskohtaista sääntelyä purkamalla.

Kyseessä olisi palvelujärjestelmän toimintalogiikkaan liittyvä iso sosiaalipoliittinen suunnanmuutos, joka tukisi hallitusohjelman tavoitteita palvelujärjestelmän uudistamiseksi uuteen palvelurakenteeseen paremmin sopivaksi.

Vs. palvelutarpeen kasvu sekä palvelujen riittävyys ja yhdenvertainen saatavuus ja riittävä osaavien sosiaalihuollon ammattihenkilöiden määrän ja autonomian varmistaminen?

Kansallinen asiakas- ja potilasturvallisuusstrategia 2022 – 2026: Safe Staffing seuraavaan strategiaan?

Visio: Suomi asiakas- ja potilasturvallisuuden mallimaa 2026 – vältämme vältettävissä olevan haitan

Strateginen kärki 1

Yhdessä asiakkaiden ja potilaiden kanssa

Tavoite 1.1

Lisäämme osallisuutta turvallisuuden parantamiseksi

Tavoite 1.2

Edistämme asiakas- ja potilasturvallisuustyötä samaa tahtia

Tavoite 1.3

Asiakkaiden, potilaiden ja läheisten kokemukset ohjaavat palveluidemme kehittämistä

Strateginen kärki 2

Hyvinvoivat ja osaavat ammattilaiset

Tavoite 2.1

Varmistamme turvallisuusosaamisen ja sen lisääntymisen läpi työuran

Tavoite 2.2

Luomme turvallisuutta tukemalla työhyvinvointia

Tavoite 2.3

Parannamme turvallisuutta aktiivisella johtamisella

Strateginen kärki 3

Turvallisuus ensin kaikissa organisaatioissa

Tavoite 3.1

Avoin ja saatavilla oleva tieto ohjaa toimintaamme ja lisää turvallisuutta

Tavoite 3.2

Varmistamme kaikille turvalliset etä- ja digipalvelut

Tavoite 3.3

Turvallisuuskulttuuri on toimintamme perusta

Strateginen kärki 4

Parannamme olemassa olevaa

Tavoite 4.1

Lisäämme lääkehoidon turvallisuutta yhteisillä toimintatavoilla

Tavoite 4.2

Huolehdimme laitteiden ja tietojärjestelmien käytön turvallisuudesta

Tavoite 4.3

Yhtenäistämme hyvät infektio- ja torjunnan käytännöt

Vahvistamme ja luomme edellytykset kansalliselle ja alueelliselle turvallisuustyölle

Sosionomit JulkiSuosikissa

Vuosi	Alle 65-vuotiaita
2020	32 817
2022	37 466
2024	42 323

Ammattihenkilölainsäädännön kokonaisuudistus – STM:n seurantaryhmä 28.2.2027 saakka

1. vaihe: psykoterapiakoulutus

- Psykoterapiakoulutuksen kaksiporaisuus ja ensimmäisen portaan maksuttomuus.
- Uusi VNA erikoispätevyydestä ja sen edellyttämästä erikoispätevyyskoulutuksesta, joka muodostaisi koulutuksen ensimmäisen portaan.
- 2025 – 2026
- Mille ammattihenkilöryhmälle/-ryhmille?
- Vaikuttamistoimet?

2. vaihe: kokonaisuudistus

- Ammattioikeuksiin kytketään vain asiakas- ja potilasturvallisuuden kannalta välttämättömät ja oikeasuhtaiset edellytykset.
- Hallituksen esitys sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöitä koskevaksi lainsäädännöksi on tarkoitus antaa eduskunnalle keväällä 2026.

Lisäksi STM:n sosiaalihuollon koordinaatiojaosto 1.10.2026 saakka.

Sosiaalialan työn tärkeimmät kehittämiskohteet – Talentian työolobarometri 2024

Sosionomien (AMK) työn tärkeimmät kehittämiskohteet – TOP 5:

1. Palkkauksen kehittäminen työn vaativuuden mukaiseksi ja kilpailukykyiseksi (76 %)
2. Työntekijäresurssien riittävyys (66 %)
3. Työhyvinvoinnin varmistaminen (59 %)
4. Hallittavissa olevan työmäärän varmistaminen (47 %)
5. Taloudellisten resurssien riittävyys (35 %)

Vastaajina 1528 sosionomia (AMK)

Sosionomien (YAMK) työn tärkeimmät kehittämiskohteet – TOP 5

1. Palkkauksen kehittäminen työn vaativuuden mukaiseksi ja kilpailukykyiseksi (71 %)
2. Työntekijäresurssien riittävyys (56 %)
3. Työhyvinvoinnin varmistaminen (51 %)
4. Hallittavissa olevan työmäärän varmistaminen (47 %)
5. Taloudellisten resurssien riittävyys (32 %)

Vastaajina 265 sosionomia (YAMK)

Palkkauksen kehittyminen

SOTE-TES:

Sosionomi (AMK) –tutkinnolla voi sijoittua ainakin kolmeen eri palkkaryhmään. Lisäkoulutukset ja menetelmäkoulutukset tunnistetaan palkkaukseen vaikuttavina tekijöinä. Palkkakehityksen pitäisi parantua, koska kaikki tehtävät eivät ole palkkauksen osalta samassa ryhmässä.

Sosionomi (YAMK) –tutkintoa edellyttävälle tehtävälle on määritelty oma palkkaryhmä: sosiaalihuollon erityisasiantuntija.

Olennaista nyt se, että tehtävien edellyttämä osaaminen ja vastuut tunnistetaan sekä se, että myös lisäkoulutuksen tuoma hyöty tunnistetaan myös palkkausta korottavana tekijänä.

Palkkausuudistuksen neuvottelut jatkuvat - iso uudistus, joten vaatii paljon aikaa.

Yksityiset sosiaalipalvelut: neuvottelut alkavat vasta syksyllä.

Varhaiskasvatus:

Yksityisessä varhaiskasvatuksessa neuvotellaan jo nyt uutta työehtosopimusta: tavoitteena vahvistaa vakan sosionomin asemaa.

Kunnissa pyritään samaan vakan sosionomeille ryhmän ulkopuolista aikaa (SAK).

Työhyvinvointi ja työkyky - Talentian työolobarometri 2024

Sosionomien (AMK) näkemykset oman alan työhyvinvoinnin ja työkyvyn kehittymisestä lähitulevaisuudessa:

- Paranee merkittävästi (1 %)
- Paranee jonkin verran (12 %)
- Pysyy samana (26 %)
- Heikkenee jonkin verran (32 %)
- Heikkenee merkittävästi (23 %)
- En osaa sanoa (6 %)

Vastaajina 1528 sosionomia (AMK)

Sosionomien (YAMK) näkemykset oman alan työhyvinvoinnin ja työkyvyn kehittymisestä lähitulevaisuudessa

- Paranee merkittävästi (1 %)
- Paranee jonkin verran (16 %)
- Pysyy samana (32%)
- Heikkenee jonkin verran (30 %)
- Heikkenee merkittävästi (13 %)
- En osaa sanoa (7 %)

Vastaajina 265 sosionomia (YAMK)

Korkeakoulupolitiikka

- Valintakoeuudistuksen vaikutukset
- Aloituspaikat
- Rahoitusmallin vaikutukset
- Opiskelijoiden hyvinvointi ja toimeentulo
- Läpäisy ja työllistyminen
- Koulutuspolut
- Henkilöstön hyvinvointi
- Tuleva korkeakouluvisio

Tervetuloa AMK-päivien etkoille!

Perinteiset akavalaisten liittojen
(Akava, IL, OAJ, Talentia ja Tradenomit)
AMK-päivien etkot Musiikkitalon katetulla
lasiterassilla 7.5.2025 18 - 18.50.

Tarjolla skumppaa ja seurustelua.

Kiitos!

Ollaan yhteydessä!

jaana.manssila@talentia.fi